

שנים שנים או שבעה שבעה?

במספר בעלי החיים שבאו לתיבה יש מספר סטיות. למרות שבמקום אחד (ז:ב-ג) כתוב שנה הצעודה לקחת "שבעה שבעה" (זוגות) מעברי החיים הטהורם, בתיאור הביצוע (ז:ח, ט, טו) כתוב "שנתיים" (וכבר עמד על קר רשי' לפסוק ח': "מן הפחות היו שנים", והדוחק מורגש). גם אברבנאל תמה מדוע לא להזכיר את המספר האמתי (שבעה)!?

הרמב"ן מתרץ שנים (זכר ונקבה) באו מעצמם (וילשון פסוקים ט' וט"ו), ונח הצעודה לצד ולכלוד עוד ששה זוגות (וילשון פסוק ב': "תקח לך"). מודיעו קיים הבדל? כי מטרת ששת הזוגות הנוספים לשחתם, לאכלם ולהקריבם על גבי המזבח, ומטרת העלייה לתיבה הייתה "לחיות זרע" ולא כדי להוישחט.

אברבנאל מנסה על פירוש רמב"ן מכך, שלא נזכר בשום מקום שנהצד ולצד את הבהמות הטהורות, ומגיע למסקנה מהפכנית: "שנתיים שנים" (ז:ט, טו) איננו מספר אלא צורת ההגעה של הבהמות, בצורה פלאית "איש ואשתו" (ז:ב) [ולא זכר ונקבה], כי הנה הנקבות... אין הולכות תמיד מחברות אל זכריהם, אבל יתחברו בלבד בשעת הדיזוג, מיד איש ואשתו כל אחד לדרכו פנו; ומין האדם בלבד הוא המתחבר תמיד אל נקבתו. וכך נקבעו לקיים זרע, באו גם כשאין זמן הדיזוג בזוגות". אבל כמה היו? "רבים מכל מין כדי שיקח נח מהם כרצונו".

לגביו הבדל בין הטהורם לטמאים מציע אברבנאל כמה טעמים: א) "לפי שהיה עתיד להתריר להם אכילתם", ב) "וגם שמהם יקריב קרבן", ג) הטהורם שקטים יותר, ואילו הטמאים דורסים וטורפים ואלימים, וריבאים היה גורם לצרות.

הכתב והקבלה מעיר שהטהורות "הכרחים יותר" לאדם (בנונן לו צמר, ביצים, חלב וכו') ולכן צריך מהן יותר.

לדעת המלבי"ם "שנתיים שנים" פירושו שני זוגות (מכל מין) "כי הבהמות והחיות שבאו להיות בתיבה לצורך קיום העולם באו מעצמם, ולא בא רק זוג אחד... ויצאו מן התיבה והתפזרו, אבל הבהמות הביטויות שהיו בbijito של נח נשארו ברשותו... והותר לו לקחת מהטהורים ארבע עשרה... ומהטמאים ארבע שנים שנים זוג".

מקור: הרב טוביה גרוסמן שליט"א